

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА “КАСПЕРОВИЧ ПРОТИ УКРАЇНИ”

(Заява № 22289/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

8 листопада 2005 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі “Касперович проти України”

Європейський суд з прав людини (друга секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Mr J.-P. Costa, Голова,

Mr A.B. Vaka,

Mr I. Cabral Barreto,

Mr R. Türmen,

Mr V. Butkevych,

Ms D. Jočienė,

Mr D. Popović, судді,

та Mrs S. Dollé, Секретар секції

після обговорення в нарадчій кімнаті 18 жовтня 2005 року,
виносить таке рішення, що було прийняте цього дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 22289/02), поданою до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав і основних свобод людини (далі – Конвенція) громадянином України, Олександром Миколайовичем Касперовичем (далі – заявник), 21 травня 2002 року.
2. Уряд України (далі - Уряд) був представлений Уповноваженими - пані Зоряною Бортновською та пані Валерією Лутковською.
3. 21 червня 2004 року Суд вирішив направити заяву на комунікацію з Урядом. Відповідно до п. 3 ст. 29 Конвенції, Суд вирішив, що прийнятність та суть скарги розглядатимуться разом.

ФАКТИ

Обставини справи

4. Заявник народився у 1928 році і живе у м. Новгородівка, Донецька область.
5. 16 червня 1999 року та 11 квітня 2001 року Новгородівський міський суд (див. далі – „міський суд”) присудив заявнику в якості заборгованості із заробітної плати. суму у розмірі 4,078 грн., яку мала сплатити йому шахта „Новгородівка” (Державне підприємство, див. далі – „Шахта”). Обидва рішення набули статусу остаточного та були направлені до відділу державної виконавчої служби Новгородівського міського управління юстиції для примусового виконання.
6. У 2001 році заявник подав скаргу до міського суду на державного виконавця з приводу його бездіяльності. 11 вересня 2001 року суд відхилив цю скаргу на підставі того, *inter alia*, що не було допущено помилок з боку державного виконавця, який вживав всі необхідні дії для забезпечення виконання рішень, та, що їх невиконання було пов’язано з нестачею коштів у шахти. Міський суд також зазначив, що виконавче провадження ускладнювалось процедурою банкрутства, розпочатою щодо

шахти у Донецькому арбітражному суді, який 30 серпня 2000 року та 14 травня 2001 року заборонив державній виконавчій службі накладати арешт та продавати майнові активи шахти. 19 листопада 2001 року Донецький апеляційний суд залишив рішення міського суду без змін. 7 березня 2002 року Верховний Суд України відхилив касаційну скаргу заявника.

7. 25 лютого 2003 року Міністерство палива та енергетики зобов'язало керівництво шахти провести реструктуризацію шляхом злиття з деякими шахтами та створити Державне підприємство „Селидіввугілля”.
8. 3 грудня 2003 року державна виконавча служба звернулась до міського суду із заявою про заміну сторони у справі боржника. 18 лютого 2003 року міський суд зобов'язав замінити боржника на Державне підприємство „Селидіввугілля”.
9. 21 вересня 2004 року виконавче провадження було закінчено, тому що рішення, винесені на користь заявника, були виконані повністю.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

10. Відповідне національне законодавство викладене у рішеннях у справах “Ромашов проти України” (заява № 67534/01, п.п.16-19 рішення від 27 липня 2004 року) та „Дубенко проти України” (заява № 74221/01, п.п. 22-29, рішення від 30 листопада 2004 року).

ПРАВО

I. ПРИЙНЯТНІСТЬ СКАРГ

2. Стверджуване порушення ст. 2 Конвенції

11. Заявник скаржився на те, що невиконанням рішень було порушене його право на життя, передбачене п.1 ст. 2 Конвенції. і знижено рівень його життя. Суд нагадує свою прецедентну практику в тому сенсі, що ні ст. 2, ні інші положення Конвенції не можуть тлумачитись як такі, що гарантують право особі обіймати певний рівень життя (див. рішення від 20.04.1999 року у справі “Wasilewski v. Poland” заява № 32734/96). Більше того, заявником не було доведено, що він настільки постраждав від такої бідності, що це завдало ризику його життю (див. ухвалу у справі „Сокур проти України” від 26 листопада 2002 року, заява № 29439/02). З цього випливає, що ця скарга є несумісною *ratione materiae* з положеннями Конвенції та має бути відхилена відповідно до ст. 35 п. п. 3 та 4 Конвенції.

2. Стверджуване порушення п.1. ст. 6 Конвенції та ст.1 Протоколу № 1 до Конвенції

12. Заявник скаржився на неспроможність державних органів виконати рішення від 16 червня 1999 року та 11 квітня 2001 року, винесені на його користь. Він наполягав на порушенні п.1 ст. 6 Конвенції та ст. 1 Протоколу № 1 до Конвенції, які передбачають таке:

п.1 ст. 6 Конвенції

„Кожен при вирішенні спору щодо його цивільних прав і обов'язків (...) має право на справедливий і відкритий розгляд упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом. (...).”

стаття 1 Протоколу № 1 до Конвенції:

“Кожна фізична або юридична особа має право на мирне володіння своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які, на її думку, є необхідними для здійснення контролю за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів та платежів”.

13. Уряд зазначав, що заявник не може більше вважатись жертвою у світлі ст.34 Конвенції, оскільки рішення були виконані.
14. Заявник не погодився з цим, стверджуючи, що рішення залишались невиконаними протягом тривалого часу.
15. Суд звертається до своєї прецедентної практики з того приводу, що виконання рішення, винесеного на користь заявника, вирішило питання невиконання, як такого, однак, таке запізне виконання рішення не є адекватною відповіддю на твердження про невинуватого тривалість виконавчого провадження (див. згадані вище рішення у справах „Ромашов проти України, п. 27 та „Сокур проти України”, заява № 29439/02, рішення від 26 квітня 2005 року, п.27). Суд вважає, що заявник і надалі може вважатись жертвою порушення прав, гарантованих п.1 ст.6 Конвенції та ст.1 Протоколу № 1 до Конвенції відносно періоду, протягом якого рішення, винесені на його користь, залишались невиконаними.
16. Таким чином, Суд вважає, що ці скарги належним чином не обґрунтовані у світлі п.3 ст.35 Конвенції. Суд далі зазначає, що вони не є неприйнятними за будь - яких інших підстав. Отже, вони мають бути визнані прийнятними.

II. ЩОДО СУТІ

17. Уряд зазначав, що державний виконавець вчинив всі дії, передбачені законодавством, для виконання рішень і не може бути відповідальним за затримки у виконавчому провадженні.
18. Заявник наголошував, що держава була відповідальною за тривалість у виконавчому провадженні.
19. Суд зазначав, що рішення від 16 червня 1999 року та від 11 квітня 2001 року залишались невиконаними до 21 вересня 2004 року, тобто більше ніж п'ять років і 3 місяця та три роки і 5 місяців, відповідно. Він далі зазначає, що ці рішення були виконані повністю після направлення на комунікацію заяви Уряду - відповідачу.
20. Суд вважає, що тривалістю у виконанні рішень у справі заявника, державні органи позбавили положення п.1 ст. 6 Конвенції та ст. 1 Протоколу № 1 до Конвенції їх практичного змісту. Суд зазначає, що Уряд не надав будь-якого виправдання за затримку у виконанні (див., серед інших, „Ромашов проти України”, згадане вище, п. 46, „Дубенко проти України”, згадане вище, п. п. 47 та 51, „Васіленков проти України”, заява № 19872/02, рішення від 3 травня 2005 року, п. п. 24-26).
21. Відповідно, у цій справі було порушення п. 1 ст. 6 Конвенції та ст. 1 Протоколу № 1 до Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

22. Стаття 41 Конвенції передбачає:

“Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє законодавство відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову сатисфакцію, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію”.

А. Шкода

23. Заявник просив сплатити йому 6,397 ЄВРО в якості відшкодування матеріальної шкоди та моральної шкоди.
24. Уряд не погодився із вимогами заявника. Він стверджував, що вимоги були необґрунтованими.
25. Суд вважає, що вимоги заявника є надмірними. Об’єктивно оцінюючи ситуацію, як цього вимагає стаття 41 Конвенції, Суд присуджує заявнику кошти у сумі у 2 520 ЄВРО в якості відшкодування моральної та матеріальної шкоди.

В. Судові витрати

26. Заявник не надав жодних аргументів з цього приводу. Суд також нічого не присудив.

Пеня

27. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського Центрального Банку, до якої мають бути додані три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ, СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скарги, щодо порушення п.1 ст.6 Конвенції та ст.1 Протоколу № 1 до Конвенції прийнятними та іншу частину заяви непринятною;
2. *Вирішує, що* у цій справі було порушення ст. 6 § 1 Конвенції;
3. *Вирішує, що* у цій справі було порушення ст. 1 Протоколу № 1 до Конвенції.
4. *Вирішує, що:*
  - (a) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявнику суму, що складає 2 520 ЄВРО (дві тисячі п’ятсот двадцять ЄВРО), на відшкодування матеріальної та моральної шкоди; валюта платежу має бути конвертована у національну валюту держави-відповідача на день здійснення платежу, плюс суму будь-якого податку, який може бути стягнуто з заявника;
  - (b) у випадку несплати чи несвоечасної сплати державою-відповідачем належної заявникові суми, на неї нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці Європейського Центрального Банку плюс три відсотки, з часу, коли закінчиться вищезгаданий тримісячний строк, і до моменту повного розрахунку.
5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 8 листопада 2005 року відповідно до правила 77 п. п. 2 та 3 Регламенту Суду.

S. Dollé

Registrar

J. – P.

President